

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Петрушенко // Механізм регулювання економіки, економіка природокористування, економіка підприємництва та організація виробництва. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2013. – № 4. – С. 41-50.

4. Пігуль Н. Г. Європейський досвід формування доходів місцевих бюджетів [Текст] / Н. Г. Пігуль, І. М. Боярко, О. В. Люта // Вісник Хмельницького національного університету. Сер. Економічні науки. – 2012. – № 5. - Т. 2. – С. 138-142.

5. Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://auc.org.ua/sites/default/files/spromozhni_gromady.pdf

УДК 330.322

Мордань Євгенія Юрївна

к.е.н., старший викладач

Вербицька Анна Валентинівна,

студентка

Сумський державний університет, м. Суми

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Інвестиційна привабливість економіки держави є важливим фактором для здійснення її сталого розвитку, створення позитивного іміджу на світових ринках. Інвестиційна діяльність стає невід’ємною частиною внутрішніх економічних процесів будь-якої держав. Для збільшення грошових надходжень уряди країн намагаються створити сприятливі умови, що впливають на інвестиційну конкурентоспроможність економіки та забезпечують її інвестиційну привабливість. Тому, на

сьогоднішній день актуальним та необхідним завданням є вирішення проблеми низького рівня вкладень капіталу та зменшення рівня припливу іноземних інвестицій у економіку України.

Інвестиційну привабливість можна трактувати як сукупність політичних, соціальних, інституційних, екологічних, макро- і мікроекономічних умов функціонування національної економіки, що забезпечують стабільність інвестиційної діяльності вітчизняних і зарубіжних інвесторів [4].

У контексті євроінтеграції та міжнародного співробітництва, одним із основних показників інвестиційної привабливості є обсяги надходжень прямих іноземних інвестицій в Україну. Починаючи з 2014 року їх обсяг скорочується, так у 2013 році вони склали 58,1 млрд. дол. США, в 2016 році – 45,1 млрд. дол. США, а вже станом на 01.07.2017 їх обсяг склав 37,6 млрд. дол. США. [6].

Проаналізуємо структуру прямих іноземних інвестицій з країн ЄС в економіку України станом на 01.07.2017 року (рис.1).

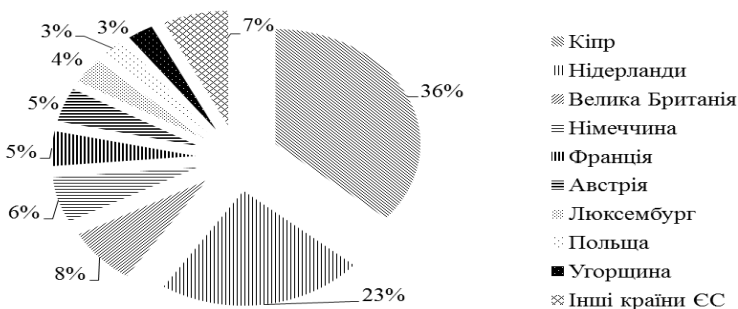

Рисунок 1 – Структура прямих іноземних інвестицій з країн ЄС в економіку України станом на 01.07.2017 року, % [6]

У структурі найбільшу питому вагу займають інвестиції з Кіпру – 36,2%, Нідерландів – 23,1 % та Великої Британії – 7,9%. Оскільки, майже третина інвестицій надходить з Кіпру та в більшості своїй це є українські гроші, що «відмиті» за допомогою офшорних фірм, то можна зробити висновок, що існує вкрай обмежене коло іноземних інвесторів, які зацікавлені в подальшому співтоваристві з Україною.

За індексом глобальної конкурентоспроможності, що публікується The World Economic Forum, з-поміж 140 країн світу наша держава займає наступні позиції: 73 місце у 2013 р., 84 – у 2014 р., 76 – 2015 р., 79 – у 2016 р., 85 – у 2017 р.. Вона погіршила свої позиції у 4 з 12 основних показників. Найбільше втрачено за складовою «Ефективність ринку праці». Падіння цього рейтингу з кожним роком пов'язане з низькою продуктивністю економіки та характеризує Україну не з найкращих сторін [2].

У рейтингу інвестиційної привабливості країн світу International Business Compass за 2016 рік, Україна впала на 41 позицію порівняно з попереднім періодом і зайняла 130 місце (2015 рік – 89 місце). Погіршення відбулося за всіма категоріями, особливо значним є падіння в частині економічних показників. В першу чергу, подібні результати обумовлені політичною кризою і подіями в східній частині країни, які авторитетна німецька аналітика, на жаль, розглядає, як громадянську війну [5]

Відповідно до індексу свободи економіки за 2017 рік, дослідження якого проводиться Heritage Foundation / Wall Street Journal, Україна знаходилася на 166 місці і була віднесена до країн з недостатнім рівнем економічної та політичної свободи та знизила свою позицію в порівнянні з 2016 роком на 4 сходинки. Автори даного індексу відмічають, що країни, котрі проводять політику

економічної свободи створюють сприятливі умови для розвитку підприємництва, а отже й підвищується їх інвестиційна привабливість. Характерними ж рисами даної підгрупи країн є проведення на державному рівні політики валютних обмежень, маніпулювання банківською системою [3].

За версією Європейської Бізнес Асоціації, індекс інвестиційної привабливості України в 2017 році зріс до 3,15 пунктів за 5-ти бальною шкалою, і це найвищий показник з 2012 року (рис. 2). Основними причинами інвестори вважають стабільність гривні, зрушення у напрямку адаптації до стандартів Європейського Союзу, спрощена система отримання дозвільних документів на будівництво, мораторій на перевірки, послаблення валютного контролю тощо .

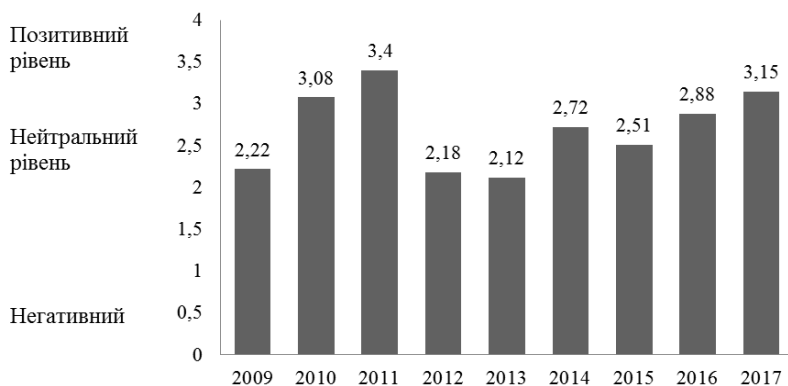

Рисунок 2 – Індекс інвестиційної привабливості України за період 2009 – 2017 років за даними Європейської Бізнес Асоціації [1].

До основних причин незадовільного стану інвестиційної привабливості України можна віднести:

- нерівномірність іноземних вкладень до регіонів;
- наявність корупції у всіх сферах суспільного життя;
- недосконалість законодавчої бази;
- низький економічний стан країни (високий рівень безробіття, інфляційні коливання, нестабільність валютного ринку);

- нестабільність політичної ситуації (невизначений чіткий напрям зовнішньої політики, події у зоні АТО) [3].

Варто зазначити, що Україна має й значний потенціал у зростанні інвестиційної привабливості її економіки, до якого можна віднести наступні фактори: велику територію, вигідне геополітичне розташування, перспективи для сільськогосподарської діяльності, дешеву висококваліфіковану робочу силу. Нажаль, більшість переваги обумовлені не здобутками економіки, а наявним природним потенціалом.

Незважаючи на зрушення в інвестиційній привабливості економіки України, її стан залишається і досі на світовій арені незадовільним, займаючи останні сходинки рейтингів міжнародних організацій. Отже, основними напрямками на шляху підвищення даного показника мають бути:

- помітна та ефективна боротьба з протидії корупції;
- вдосконалення законодавчої бази з приводу захисту прав інвесторів;

- визначення чітких пріоритетів у зовнішній політиці;
- здійснення антимонопольних заходів та забезпечення внутрішнього конкурентного середовища для розвитку інвестиційної діяльності;

- підвищення інформаційної політики для підвищення інвестиційного іміджу України [4].

Отже, важливою умовою успішної ринкової трансформації економіки України є формування її інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності.

Наразі інвестиційна привабливість України знаходиться на низькому рівні по відношенню до світового, але вона має значний інвестиційний потенціал для покращення даного показника. Доказом цього є позитивні зрушення про, що свідчить зростання індексу інвестиційної привабливості за 2017 рік. Для його покращення варто створити ефективну інвестиційну політику у сфері інвестування, а також провести ряд реформ у сфері протидії корупції, монополізації ринку, зниження інфляційних процесів. Вирішення проблем, які перешкоджають ефективному залученню іноземних інвестицій, сприятиме покращенню інвестиційного клімату країни та покращенню її економічного становища.

Список використаних джерел:

1. Індекс інвестиційної привабливості [Електронний ресурс]. – Економічна правда – Режим доступу:
<https://www.epravda.com.ua/news/2017/07/3/626672/>.
2. Індекс глобальної конкурентоспроможності [Електронний ресурс]. – World Economic Forum – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/>.
3. Індекс свободи економіки [Електронний ресурс]. – The Heritage Foundation – Режим доступу:
<http://www.heritage.org/index/ranking>
<http://www.heritage.org/index/ranking>
4. Оніщенко І.О. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх вирішення / О. І. Оніщенко // Електронний журнал «Траекторія науки». – 2016. – № 3(8). – С. 289-295.
5. Рейтинг інвестиційної привабливості країн BDO «International Business Compass 2016» [Електронний

ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bdo.ua/uk-ua/news-2/2016/business-compass-2016>

6. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) з країн ЄС в економіці України [Електронний ресурс]. – Державний комітет статистики України – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016/zd/ives/ives_u/ives0616_u.htm.

УДК 330.322

Мордань Євгенія Юріївна,

к.е.н., ст. викладач

Літовцева Вероніка Євгенівна,

студентка

Сумський державний університет, м. Суми

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСТ УКРАЇНИ

Рейтинги інвестиційної привабливості є важливим орієнтиром для інвесторів та ділових партнерів, відповідно до якого формується масив даних щодо ступеня інвестиційної привабливості міста, регіону або бізнес-проекту, та на підставі якого приймається рішення про доцільність здійснення інвестиційної діяльності на території певного регіону країни.

Рейтинги інвестиційної привабливості формуються різними рейтинговими агентствами. Діяльність їх полягає в тому, що вони на замовлення проводять повномасштабне дослідження якісних і кількісних показників визначеного об'єкта інвестування (регіону, міста, проекту). За підсумками здійсненого рейтингу готується звіт і визначаються ключові фактори, що впливають на його